

Riktlinje för Härrydaidén

25

2023KS179

Kommunstyrelsen

Datum
2023-04-26

Diarienummer
2023KS179 003

Riktlinje för Härrydaidén

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar *Riktlinje för Härrydaidén*.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen uppdrog den 27 maj 2021 § 216, åt förvaltningen att göra en översyn av hanteringen av medborgarförslag och ta fram förslag på kompletterande och/eller alternativa former för medborgarinflytande och hantering av förslag och synpunkter.

Ärendet redovisades till kommunstyrelsen den 16 december 2021, § 446. Kommunstyrelsen gav, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut, förvaltningen i uppdrag att utarbeta plan för införande samt riktlinje för Härrydaidén, samt att ta fram förslag på ändringar i nämndernas reglemente och kommunfullmäktiges arbetsordning, utifrån medborgarförslagens avvecklande.

Kommunfullmäktige beslutade den 3 mars 2022, § 16, att uppdra åt kommunstyrelsen att utforma och implementera Härrydaidén.

Kommunfullmäktige fastställde ny arbetsordning för fullmäktige den 22 september 2022, § 179, och där togs möjligheten att lämna medborgarförslag bort. Från och med 23 september 2022 öppnades möjligheten att lämna Härrydaidéer istället.

Förvaltningen har utifrån att ha testat arbetssätt utarbetat förslag på riktlinje för Härrydaidén. Riktlinjen beskriver hur arbetet med Härrydaidéer ska ske i förvaltningen, liksom roller och organisation för arbetet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 26 april 2023
- Riktlinjer för Härrydaidén 28 april 2023

Ärendet

Bakgrund

Kommunstyrelsen uppdrog åt förvaltningen den 27 maj 2021 § 216, att göra en översyn av hanteringen av medborgarförslag och ta fram förslag på kompletterande och/eller alternativa former för medborgarinflytande och hantering av förslag och synpunkter.

Ärendet redovisades till kommunstyrelsen den 16 december 2021, § 446. Kommunstyrelsen gav, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut, förvaltningen i uppdrag att utarbeta plan för införande samt riktlinje för Härrydaidén, samt att ta fram förslag på ändringar i nämndernas reglemente och kommunfullmäktiges arbetsordning, utifrån medborgarförslagets avvecklande.

Kommunfullmäktige beslutade den 3 mars 2022 § 16, att uppdra åt kommunstyrelsen att utforma och implementera Härrydaidén.

Kommunfullmäktige fastställde ny arbetsordning för fullmäktige den 22 september 2022, § 179, och där togs möjligheten att lämna medborgarförslag bort. Från och med 23 september 2022 öppnades möjligheten att lämna Härrydaidéer istället.

Förvaltningen har sedan införandet av Härrydaidén testat rutiner, arbetssätt och organisation för att hantera idéer enligt intentionerna med införandet av Härrydaidén. För att säkerställa att syftet med Härrydaidén uppfylls har förvaltningen organiserat implementeringen med en arbetsgrupp och en styrgrupp. Initialt har fokus varit att förbereda förvaltningen på ett förnyat arbetssätt där medarbetare med hjälp av ett digitalt verktyg effektivt kan sköta kommunikation med idélämnaren, dokumentera utredningar och besvara idéer. Under samma tid har förvaltningen parallellt också fokuserat på att besvara de kvarvarande medborgarförslag som inte blivit besvarade.

Det pågår ett utvecklingsarbete där Härrydaidéer förväntas kunna lämnas genom appen Mitt Härryda innan sommaren 2023. Förvaltningen har valt att vänta med införandet i appen för att säkerställa att det finnas en organisation som är redo för att ta emot ett utökat antal idéer.

I underlaget som låg till grund för beslutet i kommunfullmäktige den 3 mars 2022, framgår att Härrydaidén ska ge invånare förutsättningar att bidra till kommunens utveckling. Handläggningen ska i jämförelse med medborgarförslagen vara snabbare och mindre byråkratisk. Det ska vara möjligt att snabbare besvara förslag som inte kräver omfattande utredning, att föra dialog med idélämnaren och kunna vidareutveckla idén gemensamt med idélämnaren eller guida invånaren rätt om förslaget till exempel berör en annan myndighets ansvarsområde. Förvaltningen ska också snabbt bedöma om inkomna idéer är en Härrydaidé eller om det snarare är att betrakta som fråga, synpunkt eller felanmälan.

I beslutsunderlaget framgick också att kommunens förtroendevalda löpande ska hållas informerade om inkomna idéer samt hur dessa har blivit besvarade och hanterade. Idéer av principiell karaktär och av större vikt ska lyftas för politisk behandling.

Riktlinjer för Härrydaidén

Förvaltningen har tagit fram ett förslag på *Riktlinje för Härrydaidén* enligt uppdraget från kommunstyrelsens den 16 december 2021. Riktlinjen beskriver

- syftet med Härrydaidén,
- kriterier för Härrydaidéer,
- hur Härrydaidéer ska hanteras i förvaltningen,
- roller och organisation för arbetet,
- att idébanken används för att spara goda idéer som inte kan genomföras omgående,
- att regelbunden sammanställning av inkomna idéer ska göras för att analysera mönster kring idéer från kommunens invånare, föreningar och företag,
- hur politiken delges information om inkomna och besvarade Härrydaidéer,
- samt diarieföring och förvaring av Härrydaidéer.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen har sedan den 23 september 2022 testat att hantera Härrydaidéer och ser positivt på möjligheten att uppfylla syftet, det vill säga att ge invånare, föreningar och företag förutsättningar att bidra till kommunens utveckling samt att samtidigt ha en snabb och mindre byråkratisk process jämfört med hantering av medborgarförslag.

Genom en fortsatt effektiv hantering av Härrydaidéer och genom att nyttja de digitala möjligheterna, t ex genom appen Mitt Härryda, finns förutsättningar för ytterligare vidareutveckling.

Riktlinjen ger tydlighet i kommunens arbete med Härrydaidéer, förtydligar roller och ansvar, samt beskriver kommunens ambition för delaktighet och inflytande inom området.

Pia Alhäll
Kommundirektör

Birgitta Flärdh
Utvecklingschef

Riktlinje för Härrydaidén

Inledning

Riktlinje för Härrydaidéer beskriver övergripande hur arbetet med Härrydaidéer ska ske i förvaltningen, liksom roller och organisation för arbetet. Riktlinjen kompletteras av rutiner som ger konkret stöd till handläggare som utreder och besvarar Härrydaidéer.

Om Härrydaidéer

Syftet med Härrydaidéer

Syftet med Härrydaidéer är att invånare, företag och föreningar ska kunna bidra till kommunens utveckling. Genom att tillgängliggöra och samla idéer kan förvaltningen och förtroendevalda uppmärksammas på lösningar och utvecklingsområden.

För att Härrydaidéer ska vara effektivt som verktyg för inflytande och delaktighet behöver det finnas dialog och tydlig kommunikation. Härryda kommun ska vara transparenta i resonemanget som leder fram till svaren. Inkomna idéer ska besvaras tydligt och snabbt, riktmärket är att idélämnaren ska ha fått svar inom två veckor. Idéer kan vidareutvecklas i dialog med idélämnaren eller av förvaltningen.

Vad är en Härrydaidé?

En Härrydaidé ska förändra eller förbättra något som Härryda kommun ansvarar för eller har rådighet över. Idén ska vara genomförbar och konkret. Alla som bor eller verkar i kommunen kan lämna en Härrydaidé, såväl enskilda som grupper, föreningar och företag.

Vad är inte en Härrydaidé?

Härrydaidéer ska inte användas till allmänna synpunkter eller felanmälningar. Det är inte heller ett forum för att diskutera eller användas för att agera i aktuella frågor av politisk karaktär. Innehållet i Härrydaidéer får inte beröra enskilda personer eller annat som kan upplevas som kränkande, exempelvis förolämpningar, hot, förtal, hets mot folkgrupp eller sexuella trakasserier.

Härrydaidéer ska inte användas av medarbetare för att utveckla förvaltningens verksamhet.

Vision och förhållningssättet som utgångspunkt

Härrydaidéer tar avstamp i Härryda kommuns vision och förhållningssätt. Om Härrydaidéer ska vara en effektiv metod för inflytande och delaktighet krävs att

Härryda kommun vågar, är nytänkande och modig. Härrydaidén ska möjliggöra att idéer lyfts och lösningar landar som håller för kommande generationer.

En förutsättning för att Härrydaidén ska fungera enligt ovanstående syfte är att medarbetare i Härryda kommun utgår från förvaltningens förhållningssätt. Medarbetare ska vara engagerade, se möjligheter och skapa lösningar för att idéer ska kunna genomföras. Härryda kommun ska pröva nya idéer och vilja bli bättre. Tillsammans åstadkommer vi mer.

Härrydaidéns hantering

Härrydaidéer lämnas in

Härrydaidéer lämnas in via appen Mitt Härryda eller via e-tjänst på kommunens webbsida, idéerna kommer in i systemet Open-E där också all kontakt med idélämnaren sker. För att förvaltningen ska kunna hålla kontakten med idélämnaren genom ”Mina sidor” behöver idélämnaren identifiera sig med BankID.

I de fall det kommer in idéer genom andra kanaler läggs de in i Open-E, där samlas och all information dokumenteras. Men kommunikationen med idélämnaren sker över e-post eller telefon.

Under Härrydaidéns handläggning ska idélämnaren kontinuerligt informeras om vad som händer i ärendet.

Kontaktcenter tar emot och fördelar Härrydaidéer

Alla inkomna idéer tas emot av Kontaktcenter som gör en första bedömning om idén kan betraktas som en Härrydaidé samt vilken verksamhet den berör.

Idéer som inte anses vara Härrydaidéer besvaras direkt. I de fall idéer berör områden som Härryda kommun inte ansvarar för, guidar Kontaktcenter idélämnaren till rätt myndighet/instans. En idé som inkommer kan också bedömas vara en synpunkt, fråga eller felanmälan, då flyttas ärendet till rätt kanal i förvaltningen.

Sektorssamordnare bedömer idén och utreder

Varje sektor har en eller ett par samordnare (handläggare) för Härrydaidéer. Efter en första bedömning av Kontaktcenter fördelas Härrydaidéerna till sektorssamordnare i berörd sektor, som ansvarar för att idéerna handläggs och besvaras.

Den samordnare vars sektor berörs av idén har ansvaret att göra en första undersökning av idéns genomförbarhet och relevans. Det innebär att ta nödvändiga kontakter för att kunna bedöma idén. De idéer som bedöms som omöjliga att genomföra eller som inte är relevanta kan besvaras redan i denna del av processen, utan att det görs en djupare utredning.

Vissa Härrydaidéer kommer inte vara möjliga/lämpliga att genomföra i en nära framtid, men ändå bedömas som intressanta på längre sikt. Dessa idéer kan sparas i kommunens idébank. Idébanken ska återkommande analyseras av sektorssamordnarna och utgöra underlag till en sammanställning av idéer som görs två gånger per år för att skapa överblick över vad som efterfrågas, inom vilka ämnen och inom vilka områden.

Beslut tas av ansvarig chef

Ansvarig chef bedömer och beslutar, inom ramen för delegationsordningen, om idén ska genomföras, läggas till idébank eller om idén behöver utredas mer. Utredningar kan göras av sektorssamordnaren eller fördelas till annan lämplig handläggare inom sektorn. Samordnaren ska även säkerställa att det sker samverkan med andra sektorer i de ärenden som kräver det.

I de fall chef beslutar att idé ska genomföras behöver det först finnas en plan om budget och genomförande av idén. Denna plan behöver vara avstämd och godkänd av berörda verksamheter och sektorer som kan påverkas genom uppdrag om implementering eller på grund av ökade driftkostnader.

Om idén är av politisk karaktär, principiell beskaffenhet eller av större vikt ska beslut fattas av ansvarig nämnd.

Roller, överblick och samordning

Huvudsamordnare

Inom Utvecklingsfunktionen finns en huvudsamordnare för Härrydaidén.

Huvudsamordnaren ansvarar för att:

- säkerställa att arbetet följer beslutad riktlinje och kommunens vision och förhållningssätt,
- utveckla processen, både för de som lämnar idéer såväl som för de som handlägger besvarandet av Härrydaidéer,
- kommunikationsinsatser kring Härrydaidén genomförs,
- stödja sektorssamordnarna i deras arbete,

- ansvara för sammanställningar och återkoppling till förvaltningsledningen och politik,
- samt sammankalla och leda gruppen för Härrydaidéer.

Gruppen för Härrydaidéer

Sektorssamordnarna bildar tillsammans med huvudsamordnaren *Gruppen för Härrydaidéer*.

Gruppen ansvarar för att:

- upprätthålla en gemensam nivå och språkbruk för besvarandet av idéer,
- återkommande granska att syftet med Härrydaidéer uppnås,
- säkerställa att förvaltningen har organisation och förhållningssätt som stödjer och förenklar besvarande av idéer,
- säkerställa att samverkan sker mellan sektorer i handläggning av idéer som berör flera sektorer,
- samt på övergripande nivå analysera inkomna idéer och idébanken för att se mönster och få en övergripande bild av återkommande önskemål kring områden och ämnen.

Information till kommunstyrelsen och förvaltningsledningen

Inkomna Härrydaidéer ska delges kommunstyrelsen två gånger per år, en gång på våren och en gång på hösten Även förvaltningsledningen ska få information om inkomna idéer. Utvecklingsfunktionen ansvarar för att detta sker.

Diarieföring och förvaring av Härrydaidéer

Open-E är kommunens diarium för Härrydaidéer. Det är i Open-E idéer förvaras och gallras. När gallring ska ske ska preciseras i *Dokumenthanteringsplan för handlingar inom kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommunledning och utvecklingsfunktionen*. Huvudsamordnaren och utvecklingsfunktionen ansvarar för att gallring och arkivering sker.

I de fall det inkommer idéer som berör pågående ärenden så ska dessa diarieföras i Platina enligt ordinarie rutin. Sektorssamordnaren har ansvar för att detta sker och har ansvaret att informera berörda tjänstepersoner.

Processbild av hanteringen av Härrydaidéer

Idélämnaren informeras kontinuerligt

Idélämnaren informeras kontinuerligt genom hela flödet och kan följa ärendet på Mina sidor.

Idé lämnas

En Härrydaidé lämnas via Mitt Härryda eller Harryda.se

Kontaktcenter tar emot idén

Idén tas emot av Kontaktcenter i Open-E som bedömer om den inkomna idén uppfyller kriterierna som Härrydaidé. Därefter skickas idén vidare till samordnare på berörd sektor.

Idén undersöks i förvaltningen

Sektorssamordnaren gör en första bedömning genom att ta nödvändiga kontakter för att undersöka om idén är genomförbar och relevant.

Idén presenteras för chef

Efter att Härrydaidén har undersökts presenterar sektorssamordnaren idén för ansvarig chef med förslag till beslut eller fortsatt hantering.

Ansvarig chef fattar beslut

En Härrydaidé kan ges olika beslut:

Idén genomförs

Chef eller politisk instans beslutar att idén ska genomföras. Om idén ska genomföras ska det finnas plan för genomförande och budget.

Idén utreds

Ibland krävs en mer grundlig utredning. Att detta ska genomföras fattar chefen beslut om.

Idén läggs till idébank

Vissa idéer är intressanta. Men behöver invänta andra processer. Det kan också vara idéer som inte är aktuella just nu. Dessa läggs till kommunens idébank.

Idén genomförs inte

Alla idéer kan inte genomföras. Kommunen behöver prioritera och säga nej till idéer.

Besvarad

Vissa idéer berör områden som kommunen inte ansvarar över. Det kan också röra sig om idéer som redan ingår i andra processer eller liknande. Idélämnaren får besked om detta och idén anses därmed besvarad.

Idén är genomförd

När en idé är genomförd läggs information ut på Harryda.se.